
VAKEDno-2023-4919**Hankintaoikaispäätös koskien vammaisten asumispalvelujen hankinta (VD/3253/02.08.00.00/2020)**

Valmistelija: Hankintajuristi Johanna Pihlaja

Hankinnan kohde

Hankinnan kohteena on vammaisten asumispalvelujen hankinta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle (jäljempänä "hankintayksikkö") ajalle 1.1.2024 alkaen. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva.

Hankinnan kohde ja sitä koskevat vaatimukset kuvattiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä. Hankinta on jaettu kolmeen kymmeneen (30) osakohteeseen.

Hankinta toteutetaan dynaamisena tarjousmenettelynä, ja kysymyksessä on vammaisten asumispalvelujen hankinnan 3. uudelleenavaus.

Tarjouskilpailun perusteella muodostetaan puitejärjestely siihen valittujen palveluntuottajien kesken.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on julkaissut 7.11.2023 hankintalain (1397/2016) liitteen E:n mukaisen sosiaalipalvelut ja muut erityispalvelut-hankintailmoituksen HILMA-portaalissa. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä.

Hankintapäätös § 1 VAKEDno- 2023-4919 on allekirjoitettu ja annettu asianosaisille tiedoksi 8.1.2024.

Asian tausta

Esperin yhtiöt Espero Care Oy, Espero Hoiva1 Oy sekä Narikka Erja Birgit Oy (jäljempänä "Esperi") ovat tehneet tarjouksen koskien hankinnan osa-alueetta 18 "Erityisen vaativa ympärivuorokautinen palveluasuminen vammaisille asiakkaille I (mitoitus vähintään 0,9)". Esperin yhtiöitä ei ole valittu puitesopimustoimittajaksi kyseiselle osa-alueelle, koska Espero ei ole täyttänyt osakohteessa 18 tarjouspyynnössä asetettuja vaatimuksia vuokran määrästä.

Esperi on tehnyt päätöksestä hankintaoikaisuvaatimuksen 9.1.2024 koskien osa-alueetta 18. Espero on vaatinut, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue oikaisee hankintapäätöksen vuokran määrittämisen ja määritystavan osalta. Espero on ilmoittanut hankintaoikaisussaan, että se on tarjouksessaan ilmoittanut vuokran kaavalla, jossa on huomionnut mahdollisuuden ylittää Kelan määrittämän eläkkeensaajan asumistuen enimmäismäärän enintään 20 %:lla. Espero mukaan poissulkemispäätöksessä on virheellisesti katsottu, että sen yhtiöiden tarjouksissaan ilmoittamat vuokrat olisivat virheelliset.

Päätöksen peruste**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vastine ja päätöksen perustelut**

Tarjouspyynnössä sekä palvelunkuvauksessa on määritelty vuokran laskukaava, joka on seuraavanlainen: "Osakohteissa 3.-30. kysytään vuokra XX euroa / vrk / asiakas, joka ei vaikuta vertailuun. Asukkaan kuukausivuokra on edellä ilmoitettu asumisen vuorokausihinta kerrottuna laskennallisella kertoimella 30,5. Vuokrahinta on

palveluntuottajan tarjoamien asuntojen keskiarvohinta. Vuokra sisältää lämmitys-, vesi ym. kulut. Vuokran määrä saa ylittää enintään 20 % Kelan määrittämän eläkkeensaajan asumistuen enimmäisasumiskustannuksista.”

Esperin käyttämä laskukaava on poikennut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen määrittelemästä kaavasta ja se on ollut seuraavanlainen: ”Kelan määrittämän eläkkeensaajan asumistuen enimmäiskustannukset vuositasolla x 1,2 / 365”

Näin ollen Esperin muodostama päivähinta vuokralle Espoon (30,53 €) kohdalla on poikennut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen määrittämän kaavan päivähinnasta (30,45 €) sekä Järvenpään (28,08 €) kohdalla poikennut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen määrittämästä päivähinnasta (28,00 €).

Vaikka asukkaan vuokrahinta ei ole vaikuttanut tarjousten vertailuhintaan on kysymyksessä ollut ehdoton vaatimus, joka tarjoajan on tullut täyttää ja käyttää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen määrittelemää laskukaavaa. Laskukaava ei ole voinut myöskään olla epäselvä koska kyseisessä hankinnassa muut tarjoajat ovat laskeneet vuokramäärän oikein.

Edellä mainitun perusteella voidaan tehdä päätelmä, että alalla ammattimaisesti toimivalle tarjoajalle on täytynyt olla selvää, että miten vuokran suuruus tulee määrittää. Vallitsevan oikeuskäytännön mukaan (mm. MAO H120/2022 ja 369/2020) hankintayksiköllä on laaja harkintavalta määrittää hankinnan kohde, johon kuuluu muun muassa ehdottomien vaatimusten määrittelemine.

Hankintayksikön on kohdeltava tarjoajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Tästä johtuu, että hankintayksikkö on velvollinen hylkäämään tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen silloin, kun tarjouksen puutteellisuus tai tarjouspyynnön vastaisuus vaarantaa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun tarjousvertailussa. Vaikka kysymyksessä ei ole ollut tarjousten vertailuun, vaan tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuteen liittyvä vaatimus ja virhe on ollut vähäinen, hankintayksiköllä on ollut oikeus sulkea tarjoaja pois tarjouskilpailusta (MAO H397 /2022).

Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että sisällöltään tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen sulkeminen tarjouskilpailusta ei ole ainoastaan hankintayksikön oikeus, vaan hankintayksikkö on tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi velvollinen sulkemaan tarjouskilpailusta tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen. (mm. MAO 467/2023 ja MAO 42/2020)

Hankintalain 74 §:n 2 momentin mukaan, jos tarjouksessa olevat tiedot tai asiakirjat ovat puutteellisia tai virheellisiä taikka jotkut asiakirjat tai tiedot puuttuvat, hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään tietoja tai asiakirjoja. Täsmentämisessä on kysymys hankintayksikön oikeudesta, ei velvollisuudesta pyytää täsmentämään tarjousta.

Hankintalain 113 §:n mukaisesti tarjouspyyntö on siten ollut ollut riittävän selkeä laskukaavan osalta. Hankintayksiköllä on ollut velvollisuus sulkea Esperin pois tarjouskilpailusta tasapuolisuuden ja syrjimättömän kohtelun vuoksi. Mikäli hankintayksikkö olisi antanut mahdollisuuden täsmentää tarjousta vuokran määrän osalta olisi Hankintayksikkö antanut mahdollisuuden Esperille korjata puutteellinen

---

tarjous tarjouspyynnön mukaiseksi. Tarjoaja kantaa vastuun siitä, että sen tarjous on tarjouspyynnön vaatimusten mukainen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei ole siten toiminut virheellisesti eikä menetellyt hankintasäännösten vastaisesti sulkiessaan Esperi:n pois tarjouskilpailusta.

Päätös

Edellä esitetyillä perusteilla Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei muuta tehtyä hankintapäätöstä (§ 1 VAKEDno- 2023-4919) Esperi:n vaatimusten mukaisesti.

Tiedoksi

Esperi

Allekirjoitus

Kirsi Leväpelto, Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Päätös on nähtävillä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 10.4.2024 alkaen.

Tiedoksianto asianosaiselle

Annettu tiedoksi sähköisesti 10.4.2024

Muutoksenhakukielto

§ 5

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.

(Laki hyvinvointialueesta 141 §)